

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **St. Kynzl, spol. s r. o.**, se sídlem Havelská 494/31, Praha 1, zastoupený Ing. Jitkou Routkovou, daňovou poradkyní se sídlem Komenského 87/3, Liberec, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 2. 2015, č. j. 5545/15/5200-20441-704561, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 8 Af 31/2015, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Návrh **s e z a m í t á**.
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 1. 6. 2016, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 7. 6. 2016, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhal určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudech a soudcích“). Požaduje, aby Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) byla určena lhůta pro vydání rozhodnutí ve věci vedené pod sp. zn. 8 Af 31/2015.

Navrhovatel návrh v podstatě totožného obsahu, již učinil dne 17. 2. 2016; o něm rozhodl zdejší soud usnesením ze dne 17. 3. 2016, čj. Aprk 10/2016 - 91, tak, že jej zamítl jako nedůvodný.

Navrhovatel opětovně uvádí, že od ledna 2014 plní své povinnosti plátce a podává tedy každý měsíc daňová přiznání. Správce daně jej však ve svých evidencích jako plátce doposud nezaevidoval. Navrhovatel je dle svých slov povinen se chovat jako plátce daně z přidané hodnoty, je povinen za dodavatele (plátce daně z přidané hodnoty) hradit daň, a pokud vystupuje jako dodavatel, tak nemůže své zdanitelné plnění zatížit daní z přidané hodnoty, ale tato povinnost přechází na jeho odběratele (plátce daně). Skutečnost, zda navrhovatele správce daně zaregistroval jako plátce daně z přidané hodnoty či nikoli, nemá na povinnosti v režimu přenesené daňové povinnosti vliv, když se stal plátcem ze zákona. Navrhovatel je po celou dobu ve značné nejistotě a vznikají mu problémy při uzavírání obchodních smluv. Tento stav nezasahuje jen navrhovatele, ale i jeho obchodní partnery, jelikož u nich správci daně zahajují

místní šetření, postupy k odstranění pochybností či rovnou daňové kontroly, protože navrhovatel není registrován k dani z přidané hodnoty. V důsledku povinnosti podávat kontrolní hlášení navrhovatel očekává, že ještě dojde ke zhoršení stávající situace. Navrhovatel poukázal na internetové články, z nichž má vyplývat rada generálního ředitele Generálního finančního ředitelství, že by se v případech podobných navrhovatelovu měly daňové subjekty chovat jako plátcí daně z přidané hodnoty a kvůli případným kontrolám by si měly nechat doložit od úřadu, že se registrace protáhla.

Opětovný návrh podává, a to s odkazem na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2004, sp. zn. Aprk 1/2004, v němž se mimo jiné uvádí, že nelze spatřovat průtahy řízení tehdy, nerozhodl-li soud ve věci mladší jednoho roku. Protože od podání žaloby uplynul již jeden rok, podává navrhovatel nový návrh, v němž mimo jiné obsáhle nesouhlasně polemizuje se závěry a odůvodněním usnesení sp. zn. Aprk 10/2016; poukazuje na význam předmětu řízení a argumentuje různými případy rozhodování krajských soudů, poukazuje na rychlost řízení před nimi, a dále se vyjadřuje k jednotlivým odstavcům výše uvedeného usnesení zdejšího soudu, kterým byl předchozí návrh shledán nedůvodným. Poukazuje na to, že jediným důvodem zamítnutí předchozího návrhu byl počet nevyřízených spisů u městského soudu. Navrhuje, aby Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu, v níž je povinen ve věci rozhodnout.

Městský soud ve svém vyjádření shrnul dosavadní postup, konstatoval, že žaloba byla podána dne 6. 5. 2015, dne 27. 5. 2015 vyzval soud žalovaného k vyjádření a předložení správního spisu; žalovaný se vyjádřil dne 25. 6. 2015, dne 2. 7. 2015 současně s poučením zaslal soud vyjádření navrhovateli; navrhovatel reagoval replikou dne 27. 7. 2015. Městský soud jako důvod, pro který dosud nebylo rozhodnuto, uvedl počet předchozích nerozhodnutých věcí a věcí, které je třeba dle § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. rozhodnout přednostně.

Nejvyšší správní soud ověřil skutečnosti uvedené městským soudem ze soudního spisu, přitom shledal, že mají ve spise oporu.

Nejvyšší správní soud v projednávané věci po posouzení shora uvedeného postupu městského soudu dospěl k závěru, že městský soud nebyl v případě navrhovatele nečinný. Soud, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu, se věcí po jejím obdržení řádně zabýval a činil postupně v přiměřené době všechny nezbytné procesní úkony, jejichž vykonání bylo ve věci zapotřebí tak, aby věc mohl projednat a rozhodnout. Lze připustit, že sice městský soud po dobu několika měsíců žádné přípravné procesní úkony již nečiní, avšak stav řízení, kdy soud vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není sám o sobě známkou průtahy v řízení. Podstatné zde je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k projednání a postupně v nich vydávají rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě není zapovězeno z hlediska požadavků spravedlivého procesu, které obecně nevynucují vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

Jak již zdejší soud několikrát ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se tak při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení

pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Uvedená kritéria nicméně nic nemění na tom, že podle § 56 odst. 1 s. ř. s. je soud povinen zásadně projednávat a rozhodovat věci v pořadí, v jakém mu došly. Podle citovaného ustanovení soud projednává a rozhoduje přednostně návrhy na osvobození od soudních poplatků a návrhy na ustanovení zástupce, projednává a rozhoduje přednostně též žaloby proti nečinnosti správního orgánu a žaloby proti nezákonnému zásahu, pokynu nebo donucení správního orgánu, návrhy a žaloby ve věcech mezinárodní ochrany, rozhodnutí o správním vyhoštění, rozhodnutí o povinnosti opustit území, rozhodnutí o zajištění cizince, rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění cizince, jakož i jiných rozhodnutí, jejichž důsledkem je omezení osobní svobody cizince, rozhodnutí o ukončení zvláštní ochrany a pomoci svědkům a dalším osobám v souvislosti s trestním řízením, jakož i další věci, stanoví-li tak zvláštní zákon. V případě navrhovatele se o takovou věc nejedná.

V předchozím usnesení, kterým byl návrh zamítnut, se Nejvyšší správní soud podrobně vyjádřil k posuzovaným kritériím, zejm. k otázce složitosti věci a jejího významu pro navrhovatele, proto nepovažuje za nutné závěry, které vyslovil, opětovně rekapitulovat a ani neshledal - přes polemiku navrhovatele - důvodu se od nich jakkoli odchýlit. Nejvyšší správní soud považuje za vhodné korigovat závěr, který stěžovatel dovodil z odkazu, který učinil na usnesení ze dne 8. 9. 2004, čj. Aprk 1/2004 – 58. Pokud zde Nejvyšší správní soud uvedl: *„V tomto rozhodnutí Nejvyšší správní soud dospěl ke závěru, že pokud soud učinil veškeré nezbytné procesní úkony pro přípravu rozhodnutí ve věci samé a napadlé věci vyřizoval zásadně v pořadí, v jakém mu byly doručeny, není možno v pouhé skutečnosti, že z důvodu projednávání a rozhodování přednostních návrhů na zabavení řízení a starších věcí nenařídil jednání či nerozhodl ve věci mladší jednoho roku, důvodně spatřovat průtahy v řízení. Závěry citovaného rozhodnutí přitom zdejší soud ve své judikatuře setrvale zachovává.“*, nelze dovozovat, že považuje jeden rok za limitní lhůtu, v níž je soud povinen rozhodnout, jinými slovy, že po uplynutí jednoho roku nastávají ve věci průtahy. Uvedené je nutno vztahovat k věci, o které bylo rozhodováno, kdy se navrhovatel domáhal vyslovení průtahů v případě, kdy od podání žaloby neuplynul ani jeden rok; logicky této námitce a skutkovému stavu tak muselo odpovídat i odůvodnění daného rozhodnutí.

Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup navrhovatele i městského soudu a s přihlédnutím ke své konstantní judikatuře, dospěl k závěru o neoprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu, po kterou se navrhovatel dosud nedostalo rozhodnutí, nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod považovat již za nepřiměřenou. Zdejší soud však považuje za vhodné připomenout, že již několikrát uvedl, že jeho úkolem v řízení vedeném o návrhu dle § 174a zákona o soudech a soudcích zásadně není posuzovat a hodnotit zatíženost a výkonnost soudců soudu a jeho personální či materiální vybavení. K uvedenému tedy zásadně nemůže přihlížet při svých úvahách o oprávněnosti či neoprávněnosti návrhu, tedy o tom, zda délka soudního řízení v jednotlivých věcech je ještě přiměřená, resp. zda soud je či není bezdůvodně ve věci nečinný. Délku řízení nelze tudíž neustále ospravedlňovat bez dalšího odkazem na zákonná pravidla vyřizování věcí a počtem dosud nevyřizovaných předcházejících věcí. Nejvyšší správní soud opakovaně uvádí, že ani odkazy na pořadí vyřizovaných věcí zásadně nepředstavují důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatele. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že *„průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době“* (viz např. nález sp. zn. IV. ÚS 55/94, nález sp. zn. I. ÚS 663/01, nález sp. zn. III. ÚS 685/06, nález sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Nejvyšší správní soud, vycházejíc ze své konstantní judikatury, přihlédl zejména k tomu, že na věc navrhovatele nedopadá režim § 56 s. ř. s., a dále ke skutečnosti, že doba, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, nepředstavuje porušení práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 38 Listiny základních práv a svobod. Návrh na určení lhůty neshledal proto důvodný. Nejvyšší správní soud nad rámec uvedeného současně podotýká, že doba, po kterou soud nemůže rozhodovat, neboť nemá soudní spis k dispozici, je rovněž do určité míry ovlivňována samotným postupem navrhovatele, který opakovaně podává návrhy na určení lhůty.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dle kterého hradí náklady řízení o něm stát jen tehdy, je-li návrh uznán jako oprávněný. K tomu v projednávané věci nedošlo, proto Nejvyšší správní soud rozhodl, že navrhovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. června 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu